

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiilor:
Pe un an 240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 120 „		
Pe un pătrar de an 60 „		
Un număr 5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 300 Lei.		

Glasul pământului.

Vicisitudinile multe prin cari neamul nostru a trecut timp de atâtea veacuri, i-au dat o notă nu întotdeauna măgulitoare pentru caracterul său. Dacă frumoasa și bogata noastră țară fără ochiul vizionar al cutărui istoric francez o vede ca pe un vast cimitir în care istoria a îngropat atâtea potop de barbari, nu e mai puțin adevărat că multe din trăsăturile acelor neamuri efemere au supraviețuit în noi. Ele se găsesc, uneori din belșug, în sângele nostru și, durere, se ivesc nepoftite în momente decisive din viața noastră.

Numai așa se lămuresc o seamă de acte și fapte, vădite până și în zilele de-acum, când independența noastră politică, economică, financiară, culturală etc. le mai justifică, dimpotrivă o stingherește în nenumărate cazuri. Să luăm de-o pildă Concordatul sau acordul cu Roma. Reclamă o țară massiv ortodoxă ca a noastră, cu ortodoxia lege dominantă în ea, vre-o târguială cu papa dela Roma? Sufletul nostru sărutat de razele Răsăritului, cald, iertător și profund liberal, are el nevoie să admire, și tocmai astăzi, pălăria cardinalilor papali? Eri și alaltă-eri, ținuiți la ușă de toți privilegiații vremurilor, deși am plătit scump nobila noastră îndărătnicie, nu am vrut să știm de asemenea îngenunchieri, astăzi însă când dreptatea istoriei a înghițit aceste vremuri ca pe un făt urât, iată-ne mândrii că putem săruta mantia papei.

Se poate asemenea umiltoare încoronare a unei rezistențe în care timp de o mie de

ani nu au căzut de cât copiii peirei, cei slabi de înger. În afară de această renunțare condamabilă a demnității, în cazul acordului cu Roma, venim să renunțăm la imense averi cari de drept și de fapt aparțin numai și numai statului nostru. Iar aceasta când? Atunci când statul istovit de sarcini recurge la o seamă de expediente, cari în nici un chip nu justifică această mărinoasă renunțare. Când ciupește — să-mi fie îngăduită expresia — până și din bunurile necăjitei noastre de biserici, căreia în loc să-i arunce un obol vrea să-i secularizeze și bruma de averi ce i-au mai rămas îngăduind să se mențină altele, *folosite în scopuri urămașe intereselor noastre, căci cu ele sunt susținute școli minoritare, ungurești, biserici catolice și toate mișcările în favoarea Ungariei revizioniste!* Nu, aceasta nu se poate! Oricât s'ar neliniști o ceată de interesați, cari își au preopinentul lor în locuri dătătoare de țon, oricât mânuitorii destinelor internaționale i-ar ține isonul, această ultimă nelegiuire nu e voe să se facă.

Glasul pământului, care este udat și cu lacrimi de ale străbunilor noștri și îngrășat cu sângele lor, protestează împotriva supremei lui batjocuriri. El strigă în inimile fiilor lor și el trebuie ascultat! Deci aminte să ne fie, în momentele decisive, ca nu cumva printr'o pripită trăsătură de peană, printr'o promisiune sau vot stors cu viclenie de pânda vicleanului ce nu doarme, neamul nostru și Biserica lui să înregistreze noi și noi umiliri!

Episcop Nicolae Velimirovici :

Cafegiului S. B. care a avut să aleagă între sinucidere și cerșetoria.

Scrii, că toată averea ți s'a vândut în datorii. Văzându-te rămas pe stradă fără a mai avea ceva, te-ai îndreptat noaptea spre cimitir pentru a te sinucide. A început îndoiala și răsgândirea. Coplesit de gânduri lăuntrice, te-ai culcat pe mormântul părinților tăi, și ai adormit. În vis ți s'a arătat mama, care te-a făcut atent, spunând că în împărăția lui Dumnezeu sunt mulți de acei cari au fost pe pământ cerșetori, dar nici unul care să-și fi luat viața conștient fiind. Acest vis te-a scăpat dela sinucidere. De fapt, scumpa ta mamă te-a scăpat prin voia proniciei dumnezeiești. Ai început să cerșești și din cerșit trăești. Și întrebi dacă prin aceasta calci învățătura lui Dumnezeu.

Întărește-te fiu al omului! Dumnezeu a poruncit: să nu furi; dar n'a poruncit: să nu cerșești! Cerșitul care nu e din absolută lipsă, este furt, în cazul tău însă, cerșitul nu e furt. Vestitul Veliazar, generalul împăratului Iustinian, la bătrânețe a rămas fără avere, fără prieteni, și fără ochi. Orb, stătea la porțile cetății, cerșind pâine. Fiind creștin, nu-i era îngăduit nici a se gândi la sinucidere. Căci după cum e mai bună viața decât sinuciderea, așa e mai bun cerșitorul decât sinucigașul.

Zici, că rușinea te mănâncă și tristețea-ți usucă oasele? Noaptea șezi înaintea cafenelei ce odinioară era a ta, și ceri milostenie dela cei ce intră și ies. Îți aduci aminte că odinioară erai stăpânul acestei cafenele, iar acum nu îndrăznești să intri în ea nici ca oaspe. Și ochii ți-au înroșit de plâns și tânguit. Oh, omule bun, liniștește-te. Ingerii lui Dumnezeu nu sunt departe dela tine. De ce plângi după cafenea? N'ai auzit despre o cafenea din marginea Belgradului, care se cheamă: „A cui n'a fost și a cui nu va fi?“ Intr'adevăr, mare filozof a fost celce a scris aceste cuvinte. Căci, acestea valorează pentru toate cafenelele, pentru toate casele, fortărețele și palatele din lume. Ale cui nu au fost și ale cui nu vor fi?

Ce ai pierdut? Aceeace nu era al tău când te-ai născut, nu este nici acum al tău! Ai fost bogat, acum ești sărac. Aceasta nu e pierdere. Pierdere ar fi atunci când cineva fiind om ar fi devenit fiară. Tu însă, ai fost om și ai rămas om. Ai subscris cambii unor oaspeți de seamă de ai tăi. Și de aceea cafe-neaua ta a devenit a altuia. Acum privești

prin geam cum tot aceeași în cafenea rîd ca și odinioară, până când tu în stradă fiind, te scalzi în lacrimi și te acoperi de rușine. Nu te teme, există dreptate la Dumnezeu. Ei vor răspunde pentru fărădelegile lor. Când vor pleca ei spre a se sinucide, cine știe dacă atodreptul Dumnezeu va îngădui mamelor lor a li se ivi din cealaltă lume și a-i opri dela sinucidere. Nu le invidia nici decum norocul. Căci nu le știi sfârșitul. Un vechiu înțelept grec a zis: „să nu zici nici unui om că e norocos înainte de a-i vedea sfârșitul“.

Îți este greu a fi cerșitor? Oare nu suntem toți cerșitori? Nu depindem toți în fiecare zi de îndurarea Aceluia care ne dă viață și după viață? Și tu ai acum însemnată misiune în viață: amintești oamenilor a-și aduce aminte de Dumnezeu și suflet și a fi milostivi. Silit să trăești în tăcere, adâncește-te în sinea ta și rugându-te vorbește cu Dumnezeu. Vieții de cerșitor îi trebuie mai multă tărie decât celei de bogat. *Argintul și aurul se încearcă în foc, iar omul în umilință* (Sirah 2, 5). Dar, tu îndată ce ai biruit gândul negru al sinuciderii, te-ai și arătat viteaz. Aceasta este biruința asupra duhului desnădejdiei. După această biruință celelalte îți vor fi ușoare. Domnul este aproape de tine.

Pacea și împăcarea dela Domnul.

Traducere din limba sârbă de:
Pr. A. Uroș-Doloveanu.

Odinioară și astăzi.

Dela omul primitiv, care și-a petrecut toată viața numai în mijlocul naturii, într'un mediu care nu suprimă acțiunea elementului biologic ci din contra o reliefează, s'a ajuns la omul culturii și civilizațiunii înaintate. Religia omului primitiv, naturală și simplă, a căpătat forme tot mai subtile, spiritualizându-se, încetul cu încetul tot mai mult și identificându-se mereu cu instituțiile sociale, până ce s'a ajuns la religia prin excelență revelată, neschimabilă și eternă.

Aproape toată filosofia precreștină, vădește o potențată gravitate spirituală și în acelaș timp o sfiială de milă, de natură sau mai bine zis, de intrare în realitate. Aici putem observa spiritul primitivului, că nu era sigur de sine însuși, că nu-și cunoștea bine propria sa ființă și adevăratele condiții ale desvoltării sale, căci el rămânea fatal părăsit de îndrăsneala de a pătrunde în tainele lumii și de certitudinea cuceritoare a lumii.

Caracteristica doctrinei revelate de Mântuitorul Iisus Hristos, e tocmai „fixitatea” ei, fiind de natură eternă, modificabilă numai în mintea omenească, din cauza mărginirii și incapacității ei, de a-i înțelege anumite mistere, însă nici de cum în natura ei. Orice strădanie în decursul istoriei, oricât de violentă ar fi fost ea în luptă cu eternitatea, în luptă cu creștinismul, n'a putut depăși limita puterilor omenești și a sfârșit în cele mai multe cazuri în a se consuma în propriu dezastru. Piatra ori cât de sus ai svârli-o împotriva cerului, e osândită să recadă la pământ. Tunetele și trăsnetele contra religiei creștine, ne dau o clipă iluzia unui cataclism universal, dar imediat în clipa următoare, după ce totul a trecut, înțelegem limpede cât de efemeră și deșartă a fost această iluzie.

Spiritul dumnezeesc se reoglindește în adâncul sufletelor noastre ca bolta cerului în claritatea apelor mării, dându-le perspectiva infinitului, izvorul trăirilor religioase, natura vieții viitoare. Dispariția ideii de Dumnezeu din sufletul uman, însemnează fără îndoială la toți, o preponderanță a capriciului față de seriozitate, a lucrului trecător față de ceea ce-i etern, o încetare a ascultării și a respectului față de cele mai adânci adevăruri moștenite ale vieții omenești, față de cea mai înaltă destinație a sufletului nostru.

Când și-a dat seama omul cât de mult turbură păcatul și nesiguranța în toate lucrările sale, cum îi abate spre rău cele mai nobile gândiri și hotărâri ale sale, cum atâtea lucruri mari și frumoase n'au putut progresa și s'au ruinat din pricina păcatului, cum atâtea însușiri bune ale omului rămân sterpe și neproductive din pricina lui, atunci el aleargă la Dumnezeu și caută ajutorul Lui, în tot ce are el de înfăptuit. Prin Hristos sufletul uman nu numai că e înălțat la cea mai curată conștiință de țelul său, ci e împins irezistibil în materia vieții și preschimbă în o viață voluntară și liberă. Numai cu ajutorul lui Hristos poate fi învinsă paralizia inervației spirituale și vrăjmășia dintre a ști și a realiza.

Plutind pe valurile gândirilor ce se frământă în tine, ai încredere în Iisus, căci el însuși e în tine și în inima ta și te cheamă în chip tainic la el. Senzul învățării lui Hristos e să renunți la tine și la gândurile tale și să încerci a-ți privi și a-ți desvolta toată zestrea spirituală în lumina gândurilor lui Dumnezeu. Și dacă această schimbare finală se va produce, se va trezi și sufletul omului

modern; va fi înțeles creștinismul cu toate misterele lui adânci, cu marea forță de purificare internă. Sufletul trezit, va trece atunci peste modernele interpretări simpliste a mistereilor și va afia iarăș pe Dumnezeu, care singur poate împreuna cerul și pământul.

Cu cât idealul etic se va purifica și se va înălța mai mult, cu atât se va lămuri și dorința omului de a vedea Duhul lui Dumnezeu întrupat în viață, tot mai mult. Și atât timp cât oamenii raționaliști unilaterali, materializează adevărurile credinței, când niște oameni sentimentali se sbat într'un fanatism anarhic, nerecunoscând în învățătura lui Hristos întruparea preciziei și a consistenței ei, nu trebuie să ne mirăm că am ajuns deja în veacul al XX-lea, după toate experiențele istoriei, și cu toată așa zisa noastră înflorire culturală, să stăm sub puternica impresie a incertitudinii, a obscurității și deșertăciunii vieții spirituale, să nu mai avem nici cultură adevărată nici caracter adevărat. Necesitatea curățeniei externe a omului modern îi este cât se poate de dezvoltată, în schimb necesitatea purificării sufletului, nu o poate nega nimeni că îi este aproape complet atrofiată.

Indiferentismul politic, căruia îi corespund epocile de așa numită liber-cugetare, creiază un climat prielnic curentelor științifice și filosofice ostile religiei, alimentate în măsură imensă de diferite asociații, atât de active și de covârșitoare în viața liberalismului modern. Persoanele ierarhice și sacerdotale, vor putea la rândul lor, rezolva problema religioasă, abia atunci când preotul își va iubi mult obiectul său de învățământ. Căci pe când naturalistul, fizicianul, geograful, filozoful lucrează cu realități materiale sau exterioare sufletului său, cu abstracțiuni streine ființei lor, preotul predă lucruri ce nu se pot exterioriza decât numai comunica sufletește. El nu predă o știință sau metodă comună, de cuprins diferit, ci ceea ce a cuprins și a mișcat sufletul său, ceea ce îl stăpânește, îl luminează, îl încălzește și-l fericește. El răspândește vestea cea bună a mântuirii și trebuie să o facă, nu doar ca cel care ar transmite altora simple cunoștințe, ci ca acel care a găsit răspuns deplin satisfăcător la cele mai mari probleme ale vieții, cele mai stăruitoare și mai grele întrebări ale lui. Iar noi să ne învoim cu toții sufletele, căci deaceia au coborât cerurile pe Fiul Tatălui, și s'a coborât în valurile Iordanului, pentru ca să ne spele de murdăria păcatului și să ne inoculeze sămânța nemuririi.

Răsfoind revistele sau „paralelismul“ unui episcop uniat.

De curând au avut loc în Oradea mari serbări bisericești, cu prilejul iubileului de 150 ani dela punerea pietrii fundamentale a bisericii ortodoxe române, catedrala episcopiei de acolo. Serbările au fost onorate cu prezența tuturor înaltelor fețe bisericești de dincoace de munți, de reprezentantul M. S. Regelui Țării, al guvernului, armatei etc. ba chiar și de P. S. episcop greco-catolic unit Dr Valeriu Traian Frențiu din Oradea.

Am fost, bineînțeles intrigat de prezența aceasta și în aceeaș măsură curios să aflu ce a găsit să spună *prietenul franciscanilor români* — cum este îndeobște numit episcopul unit dela Oradea — despre o sărbătoare bisericească a ortodoxilor. În N-rul dela 15 Noemvrie al „Legii românești“ am putut afla întreg omagiul pe care a ținut să-l aducă ortodoxilor Ordinarul uniților dela Oradea.

Dela cele dintâi cuvinte inima a bătut în mine cu putere și n'am putut să nu recitesc subliniind pasagiul care sună cam așa: *„reprivind asupra vremurilor apuse, ... din hrisoavele acelor vremuri trecute aflăm că între credincioșii acestei biserici, deși cei mai oropsiți, cei mai nedreptățiți erau Românii, totuși nu Românii cei săraci dispar, ci grecii cei bogăți și sârbii cei puternici și ocrotiți de Împăratul și biserica rămâne singur a Românilor“*... (sublinierea e a noastră).

Mai încolo, mai la vale, cuvintele sunt cusute cu fir subțire „...suntem două biserici românești cari urmărim acelaș scop“. (!?) „Cătră acelaș scop și cu aceleași mijloace mergem pe două căi, nu opuse ci paralele, cari dacă vor rămâne paralele, nici odată nu ne vom putea ciocni, ci întrecându-ne în dragoste și progresând în virtuți ne vom întâlni în dragostea lui Hristos“. Urmează obicinuitele urări dintre cari nu lipsește *bucuria sinceră și din tot sufletul pentru biruința ce a obținut* „biserica D-Voastră“ (nu cea ortodoxă) *în cursul celor 150 de ani, Vă felicită și Vă dorește mult spor* etc. etc.

La puțină vreme — precis, la 10 zile — după fericita ocazie dela cetirea acestei foi îmi vine în mână o alta. Din aceasta am citit o rugăciune care pentru înrudirea spirituală ce o are cu vorbirea citată fragmentar, o reproduc aici în întregime. Cu titlul întreg se cheamă „rugăciunea frontului unic român“. Sună așa: „Fecioară Preacurată care printr'un privilej unic de har, ai fost păstrată neatinsă de păcatul

strămoșesc, privește cu îndurare spre frații noștri despărțiți de adevărata Biserică, și cheamă-i îndărăt la centrul unității. Deși înstrăinați, ei au păstrat cătră tine, o Mamă, evlavia cea mai plină de iubire. Tu, darnică precum ești, răsplătește-i, dobândindu-le convertirea. Invingătoarea șarpelui infernal, chiar dela începutul existenței Tale, reînoește, acum, când nevoia mai mult ne apasă, vechile Tale biruințe. Dacă frații noștri sunt azi despărțiți de Părintele obștesc, se datorește lucrării dușmanului. De aceea Tu dă-i pe față cursele, dezarmează-i cetele, pentruca ei să vadă însfârșit că nu este cu puțință mântuirea în afară de unirea cu urmașul sf. Petru, Papa dela Roma. În plinătatea darurilor Tale, tu ai preaslăvit întotdeauna puterea Aceluia, care a făcut în Tine minunății atât de mari, preaslăvește pe Fiul tău, aducând oițele despărțite înapoi la singura lui Turmă, sub ocârmuirea Păstorului obștesc de pe pământ. Fie, o Fecioară, gloria ta, de a fi nimicit toate desbinările dintre noi, precum și de a fi readus unirea în credință a Neamului nostru. Amin. *Fecioară îndurătoare, roagă-Te pentru unirea în credință a tuturor Românilor*“ (De 3 ori „Născătoare“ și „Mărire“. 50 de zile indulgență de fiecare dată. Dr Valeriu Traian Frențiu Episcop gr. cat. Oradea 24 Sept. 1934).

Rugăciunea episcopului unit dela Oradea, tipărită în formă de epistolie, în mii de exemplare este de o vechime de aproximativ 50 de zile mai mare ca fătul lui dela serbările ortodoxe din Oradea.

Să căutăm acum paralelismul căilor noastre. Este el posibil între o Turmă (cu T mare), disciplinată și niște oițe despărțite de ea? Când oițele se despart nu mai merg doar paralel cu Turma. Nu! Paralelismul acesta e o notă de curtoazie ocazională, cu totul ocazională. Dar sincer, cum s'ar cuveni să fie la un urmaș al apostolilor, nu mai poate fi. Sincer este preasfântul unit, bineînțeles cu sine și cu idealurile Turmei, atunci când scrie rugăciuni. Altfel de bună seamă ar păcătui grav. Iar această sinceritate dă notă adevăratului său paralelism. Cu a acelor regi, începând dela Bela IV, Ludovic cel Mare, Matia, etc. merg paralel drumurile Turmei, Sfințiile Voastre Apostolice. Bineînțeles metodele sunt astăzi altele, nițel mai civilizate, căci pe când regii unguri — stimulați de zelul papilor — nu știau de măsură pentru această „convertire“, astăzi „frații“ noștri se roagă pentru noi, recurg la puterea harului mijlocitor.

Să le lăsăm acestea Prea Sfințite, căci sunt greu de luat în serios. Harul divin lucrează și

în noi, (prea sfinția ta spunea doar ortodoxilor noștri din Oradea că „nu Românii eci săraci dispar“;) acest har ne va păzi el de toate relele așa că nu prea ne simțim avizați la intervenția semi-catolicilor...

Ne rămâne — tot după vorba P. S. Frențiu — să ne întrecem în dragoste și în virtuți spre a ajunge la Hristos. Și iată că drumul Romei apare de prisos.

Lumina trupului oglinda sufletului.

Despre ochi.

„Oculis magis habenda fides quam auribus“.

Ochii sunt organul cu ajutorul căruia ne câștigăm cele mai multe cunoștințe despre lumea ce ne înconjură. Nouă din zece părți, din ceace știm avem să mulțumim ochilor. Ochii sunt lumina trupului. Mântuitorul încă a zis: „Lumina trupului este ochiul“ (Ev. Matei).

Cunoștințele câștigate cu ajutorul ochilor sunt cele mai clare, cele mai adevărate, mai reale, de aceea simțul văzului ocupă primul loc între celelalte simțuri, și de aceea când voim să ne convingem despre ceva, voim să-l vedem, căci ce văd ochii, crede inima.

Așa numitele „înșelăciuni optice“ nu detrag nimic din sinceritatea și fidelitatea funcționării ochilor.

Nu vreau să fac o descriere de anatomie nici o descriere a procesului cum se câștigă acel capitol de cunoștință care constituie avutul sufletului nostru.

Ochii sunt acei factori cari nu aduc numai din afară înlăuntru, ci duc și din lăuntru în afară, ei sunt și expresia sufletului omenesc. Din ochi așa de bine putem concluda la starea sufletească a omului. Oricât s'ar sili omul, cât de tare și-ar ascunde internul, și-ar forța natura, oricât ar simula alte sentimente, cu toate acestea ochii vor trăda ce ascunde.

Cugetarea și-o poate omul ascunde prin aceea că spune cu gura altceva, ce nu gândește, „a dat Dumnezeu omului vorbele spre a-și ascunde gândirea“ ne spune un erudit profesor de psihologie, dar, întristarea sau bucuria nu le poate, acestea n'au nevoie de vorbe, se văd de pe față, le spun ochii.

Când sufletul omului e vesel, ochii îi râd, când e posomorât, ochii îi sunt triști, când durerea mare apasă sufletul ochii ard, plâng.

Despre acest adevăr cine nu s'a putut convinge căci a văzut oameni veseli, triști și îndurerăți.

Ochii sunt busola, cu care ne orientăm în studierea și examinarea temperamentelor. Ochii ageri și pătrunzători arată pe colericul, ochii vioi și tocoși pe sanguinicul, ochii blânzi și visători pe melancolicul și ochii moi, stinși și neexpresivi pe flegmaticul. Omul vorbăreț nu are o privire așa pătrunzătoare, așa fascinantă, ca omul care tace. Un nuvelist de al nostru zice: „Nu pumnul ci ochii omului mă sperie, căci prin ei, ca prin niște lunete, vezi ce se petrece în adâncimea unei tăceri conștiente și viclene, în viața adevărată; în lumina ascunsă a sufletului, care nu se stinge decât o singură dată, dar atunci ochii nu mai există, ci numai două geamuri indiferente și opace. Da, sunt nesuferite aceste supape de lumină, e cu neputință să privești în ele și să nu te afunzi pe calea lor fără să te cutremuri, fără să te înfiori. M'am temut și de vorba omului, dar am ascultat-o privind în jos; n'am putut însă răbda doi ochi pironiți asupra mea, a unui om care tace“.

Ne înspăimântă și privirea unui om furios. Copiii micuți plâng când se uită omul cu mânie la ei și râd când îi privește cu fața veselă. Bucuria ca și întristarea este contagioasă, te înhață fără să ști și fără să-ți ceară voie. Nu se poate explica cum prin ochiul îndreptat spre alt ochiu, sufletul pătrunde la suflet și se înțelege perfect. În unele cazuri și ochii vorbesc. Ei sunt atunci unul din mijloacele prin care omul spune ceace-i zace pe inimă și citește în inima altuia. Sunt momente în cari „rolul cuvintelor este atât de mărginit“ când este vorba de simțiminte, încât adesea ele „sunt mai mult o piedică decât un ajutor“.

Intr'adevăr ce greu s'ar înțelege omul dacă n'ar avea decât vorba spre a-și exprima simțirile. Are din fericire alte mijloace; are mai cu seamă ochii. Vorbele sunt supuse unei cenzuri aspre, ca toate cenzurile.

Nu poți vorbi decât după un vocabular, consacrat de lumea cum se cade, după un vocabular riguros, dacă putem să-i zicem așa.

Ce fericiți suntem că civilizația n'a desfrat încă limba ochilor.

Ei cutează încă a nu minți. Dece așa de des nu știm citi în acea carte a inimei decât atunci când nu mai putem găsi în ea decât un: prea târziu, prea târziu.

Ca să pricepem limba ochilor, trebuie să nu dăm mai mare crezământ vorbelor, cari așa de rar conțin adevărul,

Trebuie să știm că aceea ce spun ochii este adevărul:

Că'n ochi s'ascunde graiul viu*)

Adeseori privirea naște

Gândiri în noi, la care n'ai

Cuvânt de exprimat cu grai,

Dar ochiul singur le cunoaște

Tu nu 'nțelegi de unde ies

Și totuș tu le-ai înțeles.

Multe se mai pot vorbi despre ochi, după cum multe se pot deduce din privirea și clipitul lor. Însă cine poate pricepe tot ce spun ochii, când ei privesc în atâtea mii de chipuri, cine poate ghici tot ce trăește „într'un tremurat de gene“, când până acum singur limba ochilor nu e disciplinată, și cine în fine poate cu totul să exhaurieze un material atât de vast.

Aceia cari în nemăsurata lor pricepere au cercat a formula așa numitul „limbaj al ochilor“ rătăcesc în totala necunoștință de talmăcire a privirei. Ei nu știu că înțelegerea făcută cu ochii după limba în formulat, trebuiește studiată, nu știu că în astfel de caz nu mai e în ea nici un secret, căci poate fi pricepută și de alții, nu știu că povestea e veche.

Adevărata poveste a ochilor o pricepe numai acela căruia îi sună și către care este îndreptată.

Aceasta este apoi poveste nouă, neștiută, și — ca și Cântarea — povestea care n'a fost spusă, e mai frumoasă ca oricare.

După principiul, că ce e al nostru ne interesează mai mult, ar urma, ca ochii cari nu sunt numai lumina trupului, ci sunt și oglinda sufletului, să ne intereseze mai mult ca alte lucruri.

Însă durere — avem privirea atât de lungă pentru unele lucruri și atât de scurtă pentru altele, — uităm că cel mai interesant obiect de contemplație pentru om este omul însuș.

Cu drept cuvânt s'a enunțat că „o știință a sufletului care nu ține socoteală de ochi ea ca o hidraulică care nu ar vrea să ție socoteală de forma albiei prin care trece fluviul“. V. P.

*) Lord Byron: Mazepa trad. de G. Coșbuc.

Comemorarea mitropolitului Andrei Șaguna.

Societatea „Ioan Popasu“ a studenților dela Academia teologică din Caransebeș, într'o ședință festivă, Vineri, 30 Noemvrie 1934, în ziua sfântului Andrei, a comemorat cu un deosebit fast și adâncă pietate amintirea venerabilului arhipăstor și mitropolit Andrei Șaguna, ce-și doarme somnul de mai multe decenii în capela dintre brazii dela Rășinari...

La orele 10 $\frac{1}{2}$ a. m. studențimea academică, orânduită într'un frumos cordon, cortegiu de adâncă pietate, se transportă în catedrala sf. Gheorghe din loc, unde un sobor de preoți oficiază parastasul de pomenire a dispărutului mitropolit, răspunsurile fiind executate de corul studențesc.

La orele 11 a. m. în aceeaș ordine, studenții și participanții se retrag la Academia teologică din loc, unde în aula, în fața corpului profesoral, a referenților consistoriali, a preoților, a invitaților și a plenului studențesc, a avut loc desfășurarea programului.

Intr'o alocuțiune, păr. prof. *Ioan David*, deschide ședința, lăsând loc apoi corului societății, care intonează „*Pre Tine Te laudăm...*“ cor bărb. de G. Kiriac.

D-l *I. Rachitovicu* stud. an IV. vice preș. societății, în cuvinte alese și simțite expune „*Religiozitatea mitropolitului Șaguna*“ care-și găsește ecou și continuitate în corul societății, care execută cu multă finețe „*La mormântul lui Andrei*“ profundă meditație muzicală de D. Cunțan.

D-l *V. Perianu* stud. an III. execută în solo cu plăcută voce de tenor „*Doina lui Iancu*“ arie populară, la auzul căreia, din mulțime *P. O. D. Andrei Ghidiu* octogenarul protopresbiter al Caransebeșului, abătut de-o dulce nostalgie a vremilor apuse, arată în câteva cuvinte mișcătoare clipe din viața mitropolitului Șaguna, vorbind ca un fost elev al comemoratului.

Corul societății cântând „*Mulți ani*“ subliniază bucuria unanimă a asistenței, când într'o fericită coincidență, sărbătorește într'un nume profesorul și elevul, cel din urmă încă în viață fiind, într'o vârstă patriarhală...

Și în stârșit, în cadența marșului „*Calcă române*“ de I. Vidu, executat cu multă bărbăție de corul societății, condus cu mult simț de d-l *D. Nicoră* an IV. publicul părăsește sala, ședința luând sfârșit.

Rap.

**Adu-ți aminte, că n'ai achitat
prețul de abonament pe anul 1934
pentru „Foaia Diecezană“.**

ȘTIRI

Parastas pentru Ion I. C. Brătianu. Implinindu-se 7 ani dela moatea marelui bărbat de stat Ion I. C. Brătianu, la Florica locul de veinică odihnă s'a oficiat un parastas. A fost de față I. P. S. Patriarh, Guvernul Țării, delegatul M. S. Regelui și o seamă de oameni politici. La parastas a luat parte și P. S. nostru episcop, care se afla în București la ședințele Sfântului Sinod.

Memoriul Jugoslav la Liga Națiunilor. Jugoslavia profund jignită prin asasinarea regelui ei iubit a adresat Ligii Națiunilor un memoriu în care cere aspre sancțiuni contra autorilor morali ai crimelor din Marsilia. Memoriul jugoslav se va desbata în cel mai scurt timp.

Serbările dela Oravița. După cum am anunțat mai de mult în Oravița sunt pe cale de a se ține impunătoare serbări. Aceste serbări culturale bisericesti s'au fixat pe ziua de Duminecă, 9 Decembrie a. c. când capitala Carașului are o nouă ocazie de afirmare românească-ortodoxă.

Comemorarea zilei de 1 Decembrie. Ziua Unirii a fost serbătorită în orașul nostru cu fastul cuvenit. Școalele, suspendând cursurile au serbat-o în cercuri intime. La orele 11, s'a făcut în biserica noastră catedrală, un mic serviciu divin, prezent fiind Prea Sfințitul episcop diecezan, autoritățile civile, militare și elevii școalelor din oraș. Protopresbiterul iconom stavrofor Cor. I. Buracu a rostit o mișcătoare vorbire despre însemnătatea zilei.

Un profesor universitar comunist. Autoritățile au emis mandat de arestare pentru acțiune îndreptată contra siguranței statului, împotriva profesorului universitar P. Constantinescu-Iași, dela Facultatea de teologie din Chișinău. Impotriva acestui profesor studențimea teologică s'a plâns încă de mai înainte, neputând să vadă în fruntea sa un profesor cu idei potrivnice actualei organizări sociale, un prieten al ateilor declarați cari sunt bolșevicii. Recenta lege de dizolvare a tuturor grupărilor și nucleelor comuniste a trezit se vede atenția siguranței și asupra acestui om, fapta lui penală se încadrează în legea Mârzescu. Credem că în sfârșit organele bisericesti și școlare încă vor afla unde să încadreze asemenea activitate profesorală.

Reprezentanții Rusiei Sovietice în București. D. Ostrovsky reprezentantul oficial al Rusiei a sosit ieri în România. Impreună, respectiv mai înainte au venit alți delegați: d. Glikman al 2-lea secretar al legăției ruse, Radcenco consul general la București doi funcționari și o dactilografă. Primele vizite ale ambasadorului sovietic se vor face, după cea oficială bineînțeles, reprezentanților Cehoslovaciei și Jugoslaviei.

Notă Oficială.

Nr. 4063 E. ex 1934.

Amăsurat ordinului Ministerului Instrucției se atrage atențiunea Onor. Preoțimi, că pentru cazul că nici până la 15 Decembrie a. c. nu se vor înainta tablourile cu privire la terenurile de cultură ale parohiilor, cerute cu ord. nostru Nr. 4063 E. ex 1934 se vor opri salarele celor ce n'au satisfăcut acestor dispozițiuni.

Caransebeș în 28 Noembrie 1934.

Consiliul eparhial.

Comunicat.

Se comunică Onoratei Preoțimi din eparhia noastră, că s'au ridicat dela Stat *bonurile de impozit* ce reprezintă retribuțiunile pro Decembrie 1931.

Aceste bonuri se pot ridica dela Cassa diecezană, fie personal, sau prin procură. În cazul din urmă titularul va trebui să prezinte chitanță subscrisă în regulă.

Caransebeș în 30 Noembrie 1934

Cassa diecezană.

BIBLIOGRAFIE

Dr Grigorie Comșa Episcopul Aradului: *Icoana Familiei Creștine*. Arad 1934 pag. 70. Prețul 15 Lei.

Broșura aceasta este la timp venită azi, când toată lumea se plânge de ravagiile desechilibrului moral. Autorul în opt capitole arată trecutul educației familiare la Români, pilda Sfintei Fecioare Maria, rolul credinței în familie, rolul rugăciunii și al muncii în familie, păcatul lipsei de prunci, rolul femeii în familia creștină și creșterea pruncilor, precum și rolul mamelor creștine din secolul al IV-lea al erei creștine.

Cercetarea Bisericii și intelectualii. Dr Grigorie Comșa Episcopul Aradului. Arad 1934. pag. 37 Prețul 5 Lei.

Scopul acestei broșuri este aducerea intelectualilor în Biserică. Se explică importanța Sf. Liturgii și necesitatea cercetărilor bisericesti.

Dr Grigorie Comșa Episcopul Aradului: *Lupta împotriva indiferentismului religios* 1934 pag. 38 Arad. Prețul 38 Lei.

În această broșură P. Sf. autor arată ființa indiferentismului, cauzele ivirii lui și urmările grave ale nepăsării religioase, care nu trebuie confundată cu necredința, dar care duce la necredință, dacă nu luptăm împotriva indiferentismului. Mijloacele de luptă preconizate de autor trebuie cunoscute atât de preoți cât și de intelectualii mireni.

Dr Grigorie Comșa Episcopul Aradului: *Despre frica de Dumnezeu și despre injurături*. Biblioteca Creștinului Ortodox din Arad 1934. Prețul 3 Lei.

Prea Sfințitul autor începe prin broșura aceasta publicarea unei serii de predici pentru combaterea păcatelor celor mai frecvente la baza cărora stă lipsa fricii de Dumnezeu. Predicile sunt scurte și scrise în grai popular.

Dr Grigorie Comșa Episcopul Aradului: *Păcatul lipsei de prunci*. Arad 1934. Broșura conține predici pentru combaterea lipsei de prunci.

Dr Grigorie Comșa Episcopul Aradului: *Icoane Sufletești*. Arad 1934. Prețul 3 Lei Broșura conțineilde moralizatoare pentru popor. In acelaș timp ele servesc și pentru fortificarea credinței.

Dr Grigorie Comșa Episcopul Aradului: *Pisma, ura și iertarea*. Trei predici. Arad 1934. Prețul 3 Lei. Autorul combate aici păcatele pizmei și urei și preamărește virtutea iertării. Prea Sfințitul Episcop Grigorie vizitând credincioșii predică despre temele de mai sus iar apoi le împarte broșuri, ceace pot face și P. Cucernicii preoți procurând broșurile acestea ieftine.

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană**.

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei ort. române sub clasă din Dolaț se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, cu următoarele condițiuni :

1. Folosința sesiunei parohiale de 32 jugere obținută prin reforma agrară.
2. Birul parohial și ștola uzitată.
3. Locuință în casa parohială pentru care, deocamdată până la achitarea datoriei, va plăti chirie.

Viitorul preot e îndatorat a suporta sarcinite publice după dotațiunea sa și a presta serviciurile impuse de legi și regulamente.

Concurenții la acest post își vor înainta cererile Prea On. Oficiu protopopesic din Ciacova.

Caransebeș din ședința consiliului eparhial, ținută în 9 Noemvrie 1934.

Episcopul diecezan:
† Vasile.

3—3

Brâne preotești
dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile
de vânzare la **Librăria diecezană**.

Aducem la cunoștința Onor. cetitori, că

Calendarul Românului

pe anul comun **1935** anul al XLVII-lea

a apărut și se află de vânzare la **Librăria noastră Diecezană** cu prețul de 16 Lei.

„CALENDARUL ROMÂNULUI” este cel mai vechi și mai bine redactat calendar din părțile bănățene care și de astădată

apare cu un bogat material literar, șematismul diecezei noastre, consemnarea târgurilor din Bănat și Transilvania.

Tipografia și Librăria Diecezană, Caransebeș.